

Nye samiske utgivelser – nyhetsbrev mai 2022

Skjønnlitteratur for barn og ungdom

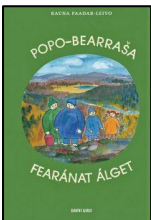
Lena Lindahl: Gáffedorski

Nordsamisk oversettelse av Kaffetorsken (2020). Tora er 10 år og kan få til hva som helst. Det sier i hvert fall mamma. Tora vil være viktig, like viktig som de voksne. Hvis hun fanger en torsk på over 30 kilo vinner hun heder og ære – og kaffe som er så sterk at den gjør tanken klar som en glassmanet! Kaffetorsken handler om å utfordre seg selv og samtidig innse hvor liten man er i møte med naturen. ISBN: 978-82-329-0492-1. Davvi girji, 2022. 60 s. Innb.

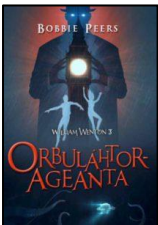
Risten Sokki: Searaid fearánat

I denne diktboka for barn på nordsamisk følger vi Morgenfuglen og Rosinbollas rosin som ligger i den myke sengen av deig. Om lillebror som vasser og grynter i snøen og Márjá som ikke fryser på nesene, selv om den er ganske liten. Diktene beskriver livets hverdagslige hendelser. ISBN: 978-82-329-0292-7. Davvi girji, 2022. 48 s. Innb.

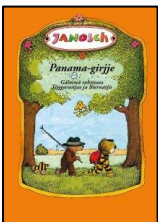
Rauna Paadar-Leivo: Popo-bearraša fearánat álget

Familien Popovitz har flyktet fra Kola-halvøya der merkelige skapninger forstyrret familien med sin brautende oppførsel. Familien klarer å komme seg over grenseelva til vestsiden i smug. De må forandre navnene sine slik at de ikke blir oppdaget. Da barna deres er på fisketur blir de kjent med jenta Siivii som bor under jorda. Siivii forteller at de merkelige skapningene har flyttet til Siivii sitt område også, men hennes familie vet hvordan de skal jage bort skapningene. ISBN: 978-82-329-0121-0. Davvi girji, 2022. 46 s. Innb.

Booby Peers: Orbuláhtorageanta

Nordsamisk oversettelse av Orbulatoragenten (2017), tredje bok i serien om William Wenton. Da Big Ben plutselig forsvinner, skjønner William at noe er på ferde. Men han aner ikke hva han skal gjøre når Big Ben plutselig dukker opp igjen på Instituttet, krympet til størrelsen av en melkekartong, adressert til ham. Det er åpenbart at det er noen som prøver å fortelle ham noe, men han skjønner ikke hva og hvem det kan være. ISBN: 978-82-329-0491-4. Davvi girji, 2022. 192 s. Innb.

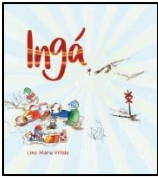
Janosch: Panama-girje : gálmmeá subttasa Tijggarattjas ja Biernatjis

Her er tre bildebøker samlet mellom to permer om den trofaste, godhjertede bjørnen og den mer selvopptatte, krevende tigreren. Boka inneholder disse tre fortellingene: Med tigreren og bjørnen til Panama, Kom la oss finne ein skatt, Tigerpost. Lulesamisk tekst. Bildebok for førskolebarn/mellomtrinnet. ISBN 978-82-692239-3-4. Tjihkkom Almmudahka, 2022. 141 s.

Carroll Lewis: Lisá Imájájmón

Lulesamisk oversettelse av Alice i Eventyrland. Alice oppdager plutselig en kanin med klokke og vest, som snakker med seg selv. Den viser vei til en helt ny verden, og her starter Alices vandring gjennom Eventyrland som er befolket av fantastiske skikkelser: påskeharen og hattemakeren som er i evig teselskap, den gale hjerterdronningen som vil halshugge alle, kålmarken som røyker pipe og filosoferer, og den triste og forlorne skilpadden. ISBN 978-82-692239-2-7. Tjihkkom Almmudahka. 2021. 141 s. Heftet.

Lina Maria Viitala: Ingán gijrebiejjie jih giesie

Sørsamisk oversettelse av bildebøkene En vårdag med Ingá og Ingas sommar som utkom på svensk og nordsamisk i 2020. Forfatteren og illustratør Inga Maria Viitala bor i Kiruna og ga ut Ingá-bøkene på eget forlag. ISBN: 978-82-93402-63-3. Gielem nastedh, 2022. 64 s.

Marius Horn Molaug: Veartenen vierremes reakedsbiejjie

Sørsamisk oversettelse av Verdens verste bursdag (2016). Radarparet Kent og Ruben er tilbake. Ruben fyller år og planlegger å arrangere en bursdagsfest. Utfordringen blir å få folk til å komme, og spesielt jentene i klassen. Derfor må Ruben og Kent sørge for å bli populære på en, to, tre, men som vanlig går ikke alt helt som planlagt. Sørsamisk tekst. Humor for mellomtrinnet. ISBN: 978-82-329-0496-9. Davvi girji, 2022. 105 s. Innb.

Kirsten Ahlburg: Jiengesne geerehtallame

Sørsamisk oversettelse av Kirsten Ahlburgs Fanget på isen (2009). Emile og Jaahke har skolefri og går ned til sjøen i snøværet. Plutselig løsner et isflak og driver av sted med de to guttene. Ingen hører at de roper om hjelp. Hva skal de gjøre? Oversatt til sørsamisk av Åse Klemensson. For mellomtrinnet. ISBN: 978-82-93403-65-7. Gielem nasedh, 2022. 58 s. Heftet.

Anna Fiske: Gaajhke mij urresth lea

Sørsamisk oversettelse av Alt som er nytt (2020). Bildeboka handler om å flytte og etablere seg på et nytt sted. Hovedpersonen er ei småbarnsmor med mann og et barnehagebarn. Vi følger dem gjennom pakking, flyttelass, utpakking, etablering på nytt sted, og små og store familierutiner. Boka kan fungere for mange målgrupper; og kan være spesielt interessant for unge voksne som er i ferd med å lære seg sørsamisk. ISBN: 978-82-93402-62-6. Gielem nastedh, 2022. 104 s. Innb.

Skjønnlitteratur for voksne

Anne Solfrid Nymo Olli: Mu diktagirji

Poeten Anne Solfrid Nymo Olli fra Karasjok bokdebuterer i en alder av 70 år. Hun har skrevet dikt i mange år. Flere av diktene er skrevet så langt tilbake som 1980-tallet. Olli våger å skrive om hvordan mindreverdigheitsfølelse undergraver mennesker i hverdagslivet og hvordan misunnelse forbraker mennesker og påvirker helsa. ISBN: 978-82-92473-40-5. Gollegiella, 2022. 72 s. Innb.

Kathrine Nedrejord: Forbryter og straff

Oppfølger til romanen Forvandlinga (2018). Romanen beskriver i et direkte og reflektert språk tida etter en voldtekt på en åpen, konfronterende og klok måte. Den er et litterært saksinnlegg som går skarpt i rette med våre fortellinger om offer og overgriper, skyld og straff. ISBN: 978-82-495-2482-2. Oktober, 2022. 298 s. Innb.

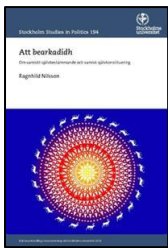
Britta Héden: Arktiska portalen – den samiska kraften frå norr

Andre del i romanserien De glömda tidsportalarna. Annika er tilbake i egen tid etter omveltende opplevelser i 1500-tallets Inkarike. Den rolige tilværelsen i Gøteborg blir snart brutt og hun flyr opp til Nord-Norge. På en samisk sjamanfestival møter hun den kraftfulle noaiden Balt med de intense, mørke øynene. Svensk tekst. ISBN: 978-91-986609-7-5. Lassbo förlag, 2021. 228 s. Heftet.

Mariann Aikio, Kristina Aikio: Mondiet piegah mäccit ain/Miksi tuulet aina palaavat

Diktbok på enaresamisk og finsk med fotografier. Boka handler om livet: om sorg, håp og til slutt gleden når den varme våren, lyset og sola kommer tilbake med vindene. Illustrasjonene i boka er laget av fotokunstneren Kristina-Anne Aikio. ISBN: 9789529431700. Mariann Aikio, 2020.

Ragnhild Nilsson: Att bearkadidh – om samiskt självbestämmande och samisk självkonstituering

Doktoravhandling i *statsvetenskap*. Avhandlingens utgångspunkt er de ideer samer i Sverige har formulert om hva samisk selvbestemmelse er og hvordan den kan implementeres – hvilke organisatoriske løsninger eller forslag som foreslås og hva som konstituerer den samiske gruppen som skal ta del i denne selvbestemmelsen. I tillegg til teori om urfolks juridiske og politiske rett til selvbestemmelse, så anvender avhandlingen seg om samiske begrep for å analysere samiske idéer om selvbestemmelse og selvkonstituering. Svensk tekst. ISBN: 978-91-7912-612-5. Statsvetenskapliga institutionen, Stockholms universitet, 2021. 247 s. Heftet.

Nils Roger Duna: Sørsamisk reindrift gjennom ett år : med noen historiske tilbakeblikk, samerett og reindriftsrett

Det sørsamiske området streker seg fra Saltfjellet og Umeälv i nord til Engerdal/Idre i sør. Den norsk/svenske riksgrensen deler området i to, men for den sørsamiske befolkningen eksisterer ikke grensen. De er ett folk, med felles språk, kultur og historie. Gjennom boka blir du tatt med på en reise gjennom reindriften «åtte årstider» i en natur som er både gavmild og krevende. ISBN: 978-82-7129-424-3. John Grieg, 2022. 224 s. Innb.

Sametingsvalg – tilhørighet, deltakelse, partipolitikk

Denne boka er den tredje i en rekke av studier av sametingsvalg i Norge. Med utgangspunkt i velgerundersøkelser og kvalitative studier behandler boka ulike sider ved sametingsvalg generelt og valget i 2017 spesielt. Gjennom ni kapitler ser boka på velgeradferd og valgresultat og på mer grunnleggende spørsmål om samepolitikken oppbygging. Mikkel Berg-Nordlie, Torunn Pettersen og Jo Saglie er redaktører. ISBN: 978-82-02-72735-2. Cappelen Damm, 2021. 266 s. Heftet.

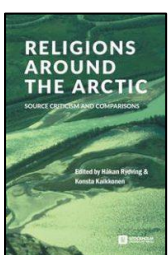
Finnmarksloven – en milepæl? – samerett i møte med norsk politikk

Moderne samepolitikk knyttes i økende grad til globalt nivå gjennom de internasjonale konvensjonene og deklarasjonene Norge har forpliktet seg til. Hva er handlingsrommet for samepolitikk innenfor enhetsstaten Norge? Hvorfor og hvordan spiller internasjonal urfolksrett en stadig viktigere rolle i norsk politikk og samfunnsnivå? Hvilke institusjonelle og politiske endringene har kommet som følge av samerettens inntog? I denne boka analyseres den nye rettstilstanden i nord og de store politiske konsekvensene denne har. Hans-Kristian Hernes og Per Selle er redaktører. ISBN: 978-82-05-55142-8. Gyldendal, 2021. 411 s. Heftet.

Sari Saxholm, Minna Moshnikoff ja Mari Gauriloff: Sevettjärven koltakatrilli / Če'vetjääu'r ka'dre'l

Bok om Sevettjärvis skoltesamiske dans som inneholder danseinstruksjoner med trinnmønstre og øyeblikksbilder. Katrilli er en skoltesamisk dans som nesten ble glemt. Tidligere ble kunnskapen ført videre fra en generasjon til den neste i Petsamo. Det skoltesamiske samfunnet mer fragmentert og tradisjonen holdt på å forsvinne. På 1990-tallet ble gamle kunnskaper revitalisert og de begynte å danse igjen. Finsk tekst. ISBN: 978-952-94-5814-1. Sari Saxholm, 2022. 96 s. Innb.

Religions around the Arctic: Source Criticism and Comparisons

På et seminar avviklet ved universitetet i Bergen i 2018 var lærde fra Danmark, Finland, Norge og Sverige samlet for å presentere og diskutere forskjellige former for kildekritikk og sammenligninger med eksempler fra Arktis og subarktiske regioner av Eurasia og Nord-Amerika. Et utvalg av foredragene som ble holdt på dette seminaret er nå publisert i dette nummeret. Håkan Rydving, og Konsta Kaikkonen er redaktører. Engelsk tekst. ISBN: 978-91-7635-183-3. Stockholm University Press, 2022. 292 s.

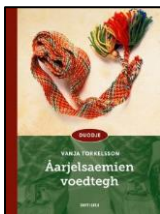
Berit Kristine Andersen Guvsám: Nuvtaga

Samene har fra gammelt av brukt materialer fra naturen. Leggskinn har vært brukt til skinnskallesyng. Det er ulike måter å sy skinnskaller på. I denne læreboka på lulesamisk lærer man hvordan velge materiale, tilberede det og hvordan sy tradisjonelle lulesamiske skinnskaller. Boka er skrevet for elever på videregående skole, men passer også for andre som er interessert i å lære å sy tradisjonelle skinnskaller. Lulesamisk tekst. ISBN: 978-82-329-0047-3. Davvi girji, 2022. 58 s. Innb.

Lillian Urheim: Julevsáme gáptte

Lærebok som gir et kort historisk innblikk i tradisjonelle lulesamiske kofter, og som viser hvordan sy en kvinne- og manskofte. Den har tema som materialvalg, mønsterlaging og syng steg-for-steg. Boka er skrevet for elever på videregående trinn, men passer også for andre som er interesserte. Tekst på lulesamisk. Gitt ut i serien Duodji. ISBN: 978-82-329-0045-9. Davvi girji, 2022. 48 s. Innb.

Vanja Torkelsson: Áarjelsaemien voedtegh

Lærebok som gir et kort historisk innblikk i temaet tradisjonelle sørsamiske bånd, fra valg av materialer til hvordan flette både kvinne- og mansbånd. Boka er skrevet for elever på videregående trinn, men passer også for andre som er interesserte i å lære å lage sørsamiske bånd. Tekst på sørsamisk. ISBN: 978-82-329-0137-1. Davvi girji, 2022. 48 s. Innb.

Anders Sønstebø: Samisk statistikk 2022/Sámi statistihkka 2022

Publikasjonen bygger dels på allerede innsamlet og offentliggjort statistikk i Statistisk sentralbyrå, og dels på materiale som er stilt til disposisjon fra ulike samiske institusjoner. Inneholder statistikk om sametingsvalget, befolkningens størrelse og sammensetning, utdanningsforhold, bruk av samisk språk i barnehage og skole, inntekt og personlig økonomi, arbeidsliv, reindrift, jordbruk og fiske og fangst. Statistikken har i hovedsak en geografisk tilnærming, med vekt på samiske bosettingsområder nord for Saltfjellet. Norsk og nordsamisk tekst. ISBN: 978-82-587-1468-9 (trykt)

ISBN: 978-82-587-1469-6 (elektronisk), ISSN: 0806-2056. Statistisk sentralbyrå, 2022. 161 s.

Musikk

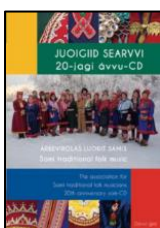
Arvvas: Dás Dál (CD)

Duo som består av Sara Marielle Gaup og Steinar Raknes. De blander joik og Americana i sin musikk, og sammen skaper de et unikt musikalsk univers. De skriver låtene sammen, med tekster på samisk og engelsk. Albumet inneholder store kontraster, både musikalsk og tekstlig. Den veksler mellom lyriske, vakre stemninger til intense og rocka groover, og mellom humor og vemod. DATCD-101. DAT, 2022. 1 CD (34 min.)

Biret Ristin Sara, Ravna Anti Guttorm: Rássa (CD)

Joikerne Biret Ristin Sara og Ravna Anti Guttorm har gitt ut album sammen. De er fra Karasjok og har joiket sammen siden de var barn. Albumet inneholder 10 egenkomponerte joiker. Tidligere har de gitt ut albumene Čalbmelan (1995) og Gilši (2012). Sistnevnte sammen med poeten Inga Ravna Eira. CD-041. Rieban, 2022. 1 CD (31 min.)

Juoigiid searvi 20-jagi ávvu-CD 1998-2018 – árbevirolaš luodit Sámis =

Denne 20-års jubileums joike-CDen fremfører 29 av Juoigiid Searvi (Joikeforeningen) medlemmer joik og leud fra sine respektive områder. De ønsker å vise eksempler på hva joik er, og vise den yngre generasjonen og andre at joik fremdeles lever. Joik eksisterer fremdeles i forskjellige områder i Sápmi og det er fremdeles mulig å lære seg å joike. NODAG2002./ISBN: 978-82-329-0147-0. Davvi girji, 2021. 1 CD.

For mer informasjon om utgivelsene se: <http://samiskbibliotektjeneste.tromsfylke.no>

Dearvuodaguin - Vennlig hilsen

Edel Olsen

Rådgiver Troms og Finnmark fylkesbibliotek - Samisk bibliotektjeneste

Kulturetaten - Troms og Finnmark fylkeskommune fylkeskommune